

Bláðið eigur ein at
vissa sær á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 54

LEYGARDAGIN
1. AUGUST 1964

37. ÁRG.

Sannur tjóðskapur

Finnist ikki hjá teim, ið vísa, at teir røpa harðast um fósturlandskærleika, tað ið teir aftan fyri fólksins bak spekulera í fólksins ólúkk.

Hetta er stívt sagt, sigur tú!
Spekulera í fólksins ólúkk.
Hvør er so djævlskur at gera tað spyrst tú?

Tað er avdúkað og til fullnaðar prýgva, at dubbingar spekulantarir teljast millum teir, sum ikki bara á breggi-andi hátt geva milliónir til fósturlandsins verju, men teir lata margfalt av milljónum fyri á einhvønn hátt at skapa ein »krigsstemning«, ein ótta í fólkinum fyri »hinum« lóndum sum teir siga eru reinir kriggsdjevlar, ið vilja, um ein ikki dubbar, seg imóti teim, leypa á og týna ein av faldum sum fólk og ríki.

Við óðilgum fósturlandskærleiks-orðongum hava teir ólukkufuglar av dubbingarspekulatum til allar tíðir og í øllum lóndum kunnast øst fólkið uppá krigsstemningin, so hvør maður sum óður hundur hevur »goyg« um fósturlandskærleika og skylduna at offra alt, heim, konu og børn, liv og lukku fyri at knasa vandan, týna figgindan o. s. fr.

Óg samstundis okist larmurin á kriggsstimmum, ið skapa kanónur, krút, sprengiknottar, bumbumaskinur, a-b-bumbur — og hesar maskinur, henda kriggsidnað, hesa stóru vaksandi kriggsdubbingar-framlæðslu, eiga nakrir dubbingarspekulantar, sum aftan fyri gávur-milljónum »til okkurt gott« fjala sítt sanna andlit. Fyri hvørja stoyptu kúlu, fyri hvørja bumbu, fyri hvørt kriggsamboð, teir framlæða, økia teir sítt ríkidóm.

Óg so ein dagin, tá fólkið varir minst av, er tað eydnast dubbingarspekulantum, hesum slímtu nationalgeylanum, hesum »super nationalístum« at hava ein stemning so á kóki, at tað kókar yvir — og tá hevur kriggið.

Nøgla til nýggja Smiril

Tjóðveldisblaðið »14. septembere« hótti við at stevna »Sosialnum«; tí her var sagt okkurt um nøgla og annað óreglugliti.

Enn er ikki stevnt men nú roynir »14.« at dríva spott og gera nýggja »Smiril« — Kjartan — og P. M. Dam til gjóldur. Hvi gera teir tað? — Tora teir ikki at stevna, so eru teir ikki brúklugir til nøgla og hvørja minni til nakad annað.

P. M. Dam skal hava takk fyri, at hann royndir at fáa bygt eitt stórt og prýðligt far. At málið varð tikið úr hondunum á P. M. Dam, var ein ring gerð.

Suðuroyingur.

Svenskarar og eingilsmenn mest ídnir at lesa avísir

MEN FÓLKID Í SMÁLONDUM SUM LUXEMBOURG OG ISLANDI LIGGJA FRAMMALIGA

Svenskarar eru nú saman við eingilsmennum teir, ið mest idnir eru at lesa avísir. Eftir seinastu statistisku árbók Sameindu Tjóða er talið av avísir-tókum fyri hvørja 1000 fólk vaksið í Svøríki og fallið í Onglandi, og bæði hesi lond hava nú sama tal, 490 eintøk.

Onnur lond, har lesihugurin er stóur, eru hesi (eintøk fyri hvørja 1000 íbúgvir):

Luxembourg 445 eintøk, Ísland 422, Japan 416, New Zealand 400, Noreg 378, Australia 375, Schweiz 372, Finland 359, Danmark 347, USA 321 eintøk. Tólini eru frá 1961 og 1962.

Týngstu blaðini eftir vekt koma

Miljónur falla. Miljónur líða neyð, hungur og hall. Nei, eingi orð kunnu siga, hvussu ringt og djævilslikt eitt kriggi er.

Men meðan bumburnar bresta, sara, drepa og oyða lond og fólk, gniðgja kriggsdubbararnir sær í hendir, og væl goymdir smíða teir eggjandi greinir fyri teimum, ið doggja fyri fósturlandið.

Hesir »fósturlandsgeylarar« í Týskalandi gjørdur ikki bara kúlur og krút til Týsklands at myrða við. Teir, teir fingur yvir okkurt »neutralt« land sum Svøríki smuglað fyri milliðir av kúlum og krút til Bretlands at drepa týskarar við. Og bretska kriggsdubbararnir og fósturlandsvinnirir stóðu ikki aftan fyri kammirátarnar í Týskalandi. Tað vóru ikki smárgvur, ið teir fingur smuglað yvir »lutleyst« land til Týsklands at myrða bretar við.

Ja, tað varð aftan á bæði seinasta og næstseinasta verðaldarkriggi avdúkað, at kriggsdubbararnir undir krignum høvdu samarbeiði og hjálptu hvørjum øðrum at smugla kanónur, krút, sprengiknottar til figgindan at drepa sínar egnu landsmenn.

Alt hetta varð gjørt í navni tjóðskaparins soleiðis sum hann býr og tiggir sær hjá kapitalistunum og teim hjartalæysu spekulantum.

Kann ein »kriggsdubbar« og

MARKNAÐAR-SAMGONGURNAR

Javnaðarflokkurin hevur sett fram uppskot á tingi um, at Føroyar gerast limir í EFTA, tá hetta longu nú vilði víðast okkum stórar fyrimunar; men landsstýrisflokkarnir hava ikki lást um vón. Í síðstu viku tóku vit hetta til viðgerðar av nýggjum her í blaðnum. Í somu viku viðgerð Dagblaðið málið og sigur m.a.:

»Tað er tí ein spurningur, um tíðin ikki er inni hjá okkum at vera framvið aftur, at fingið gjørt upp, hvat fyrimunir tað kundi havt at verið uppi í teim sjei, tí nú er so mikið nógv frálíðið, at limalondini nú hava royndir at visa til, sum kundu verið okkum hentar at mett eftir, hvussu vera skal nú og framvið við okkara víðurskiftum til hesi bæði samstokini um teir sjei. Hvussu tað hevði verið fyri handils-skap okkara við Bretland í spurninginum um útflutningin av flaknum og yvirhoyur við okkara útflutningi til teir seks, í spurninginum um toll av útflutningi og innflutningi o.m.ö.

Vesturtýskland 16,7 og Ongland 15,6 miljónur.

Talið av fiarsvnisráttakurum — TV — var 129 miljónir í 1962. Har av 60 milli. í USA, 12,6 í Japan, 12,2 í Onglandi, 8,3 í Sovjet, 7,2 í Vesturtýsklandi, 4,3 í Kanada, 3,4 í Italia, 3,4 í Frankríki og 1,6 í Svøríki.

Japan er størsti framleiðari í heiminum av leikfilmum — har framleiðt teir í 1962 tilkomsans 378 titlar filmar. Síðani 319 í India, 254 í USA, 242 í Italia og 232 í Hongkong.

Flestu bókurnar verða prentaðar í Sovjet (79.140 bókasøvn), Onglandi (25.079), Japan (22.010) og USA (21.909).

Lærarasetan

Frá 1. august í ár er Hanna Lisberg sett sum lærarinna við skúlan fyri hoyri- og talubreakað.

harðkókaður spekulantur vera natio-nálur?

Nei! Nei! Nei! Og aftur nei! Kapitalisman er og hevur verið ónatónal í ringastu merking.

Hon er okristin og órein í sinum etikki, sinari livslæru, sinum hjartalæysi, sinari spekulatión í ólukkuni og armoðini hjá øðrum.

Nýggjur „Smiril“ - dyllukoppur - lítið mætari enn skutaskipið

Harra Knút Vang, formaður figgi arnevndarinnar veit væl, at málið um bygging av nýggjum »Smiril« er tikið úr hondum á P. M. Dam, tá ið uppskot varð samtykt á tingi, at ikki landsstýrið, men figgiar-nevndin saman við landsstýrinum skuldi avgera alt hesum máli við-víkjandi. Málið varð alto tikið úr hondunum á P. M. Dam og lagt í hendurnar á Knúti Vang og fleiri. Hevði P. M. Dam sloppið at lata »Smiril« byggja, so fingur vit eitt skip, 12 fótur longri, og sum sigli 3-4 míli skjótari enn tann dyllukoppurin, sum Knút Vang nú ætlar at lata gera. Herum havi eg skrivast. Alt tað mesnið, sum Knút Vang veivir saman, skoyti eg ikki um at svara á.

At tveir menn hava sagt, at dyllukoppurin verður góður nokk fyri Suðuroyingar at ferðast við, trúgv eg, tí tað er onki nýtt hjá fólka-flokksmannum at slonga út, at alt er ovsmíki gott til Suðuroyingar.

Men latum okkum hugsa um túristar. Hvussu ofta hava vit ikki lisið í blaðum, hvussu stórar rúgvur av peningi, ið turistar leggja eftir seg í teim lóndum, sum teir ferðast í. Hvat batar at skriva tilfíkt, og hvat nýtast at skriva um Føroyar sum turistland, tá ið onki verður gjørt fyri at gera tað hugnaligt hjá turistum at ferðast her millum okkara oyggjar. Eitt skip kann nokk sígla um Suðuroyarfjørð, um tað ikki er tíðarhóskandi til turistar og onnur ferðafólk. Hin elsti »Smiril« fór til Íslands fyri 35 árum síðan. Hann siglir enn har yvri. Tað sama kundi hann siglt her enn. Hvi fer hann??? — Teir skónskonu sakkomu sum Knút Vang skrivur um, høvdu nokk eisini sagt, at hann er góður nokk.

Allir menn siga, at um tann nú-verandi »Smiril« varð bygdur, sum ætlaður eftir tekingini og tilikum,

Vesturtýskland 16,7 og Ongland 15,6 miljónur.

Talið av fiarsvnisráttakurum — TV — var 129 miljónir í 1962. Har av 60 milli. í USA, 12,6 í Japan, 12,2 í Onglandi, 8,3 í Sovjet, 7,2 í Vesturtýsklandi, 4,3 í Kanada, 3,4 í Italia, 3,4 í Frankríki og 1,6 í Svøríki.

Japan er størsti framleiðari í heiminum av leikfilmum — har framleiðt teir í 1962 tilkomsans 378 titlar filmar. Síðani 319 í India, 254 í USA, 242 í Italia og 232 í Hongkong.

Flestu bókurnar verða prentaðar í Sovjet (79.140 bókasøvn), Onglandi (25.079), Japan (22.010) og USA (21.909).

Lærarasetan

Frá 1. august í ár er Hanna Lisberg sett sum lærarinna við skúlan fyri hoyri- og talubreakað.

Fiskimenn

MINNIST TIL AT VELJA TIL FOLKATINGIÐ AÐRENN TIT FARA

Tit kunnu á seðilin skriva navnini á einum av javnaðarmonnum: PETUR MOHR DAM ella HALDOR HANSEN ella POUL KARBECH MOURITSEN ella JOHAN NIELSEN ella bara skriva: FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR.

Osvald í Funningi 90

Av misgávum kom henda grein ikki við aðrenn fødingardagin. Vit bíða orsakað.

blaðstj.

so kundi hann siglt Suðuroyarfjørð í mong ár enn. Men 12 fótur fóru burtur úr miðjuni, og tveir herir skutur eru so ikki tíðarhóskandi. — Nú sigst, at Knút Vang aftur er út eftir at minka tekning P. M. Dams — eisini 12 fótur. Verður tað so ikki eisini eitt skutaskip — ein dyllukoppur? — óhóskandi sum túristskip. Knút Vang sigur í »Dagblaðnum«: »Verður hetta nýggja skipið einans nýtt til Suðuroyar-siglingina, so vænta vit, at fólk verða glað at ferðast við tí. Altsó Suðuroyarsiglingin kann hava ein dyllukoppur. Tí her nýtist ikki eitt tilfíkt stórt og skjottsiglandi far, sum tað, ið P. M. Dam ætlaði at lata byggja.

Nú hugsi eg, at alt er sagt, sum nevdugt er at siga.

Suðuroyar útróðrarmenn fáa 30% lægri pris fyri veiðuna enn aðrir, so megu teir nokk finna seg í at sigla við einum dyllukoppi.

Suðuroyingar standa ikki høgt í virði hjá Knúti Vang og núsitandi landsstýrið. Tað má so verða. Men dagur kemur aftaná henda.

J. H. Danbjørg

Næmingur

ið ætlar sær á lærarskúla, ynskir búðastað við kosti

Telefon 5479, Klakksvík.

Vit ynskja tygum til lukku og Harrans signing.

Frændi.

TIT UNGU

sum eru í vinnu, farið væl um peningin

Tey flestu av tykkum koma einaferð at seta búgv og møguliga at taka lut í vinnuligum fyrirtøkum. Tað gerst best við at seta peningin inn í sparikassa.

Sparikassarnir eru til reiðar at veita lán við lagaligum treytum. Og sjálvandi, jú meira peningur ein hevur innistandandi í sparikassa, tess størri eru lánimøguleikarnir.

FØROYA SPARIKASSI NORDØYA SPARIKASSI SUDUROYAR SPARIKASSI

NORDØYA SPARIKASSI

tel. 5043 stovnaður 1919 tel. 5043

Sparikassin er opin kl. 10—12 og 14—16, leygardag 10—12½.

Lán verða givin móti: veð í jørd og bygningum.

Renta av innskoti er 3½ % p. a. og av innskoti

uppá uppsøgn 4 % p. a.